

Till:
Konsumentminister Max Elger
Partierna i Sveriges riksdag

Öppet brev från Sveriges Konsumenters årsmöte

Det har sannolikt aldrig varit så komplext att vara konsument. Och så krävande för den enskilde – i kunskap, tid och pengar. Nya varor och tjänster, en global marknad, ökad e-handel och stora utmaningar på det digitala området. Samtidigt växer kraven att vi i livets alla skeden måste konsumera hållbart – ur ett klimat-, miljö-, arbetsmiljö- och djurskyddsmässigt perspektiv.

Det senaste året har vi dessutom sett en utveckling med stigande priser på många basvaror och en stor risk för växande klyftor mellan grupper av konsumenter. Samtidigt som stödet i form av kommunal konsumentvägledning minskat dramatiskt de senaste åren.

Då behövs en stark konsumentpolitik mer än någonsin. Och en stark konsumentrörelse.

Tyvärr har förutsättningarna för civilsamhället att göra skillnad för konsumenterna blivit sämre.

Vi som antagit detta uttalande är medlemsorganisationer i Sveriges Konsumenter. Vi representerar sammanlagt ett stort antal konsumenter och vi arbetar för att stärka rättsligt skydd, att bilda opinion och skapa en större medvetenhet. Vi gör skillnad för konsumentens vardag genom allt från kampanjer för hälsosam och hållbar konsumtion till politisk påverkan för skärpt lagstiftning och tillsyn såväl nationellt som i EU. Det handlar om att bidra med ett konsumentperspektiv (vilket ofta saknas), att ge en röst åt konsumenten – särskilt de utsatta – och att skapa vägar att nå och påverka även dem som är svårast att nå. Det handlar också om att vägleda konsumenter som inte vet vart de ska vända sig för att få hjälp.

Men den ideella sektorns kraft och unika möjligheter utnyttjas inte tillräckligt. Tvärtom har det anslag som fördelats av Konsumentverket minskat reellt de senaste 15 åren och rejält sedan 2019. Även om många av oss ideella organisationer får intäkter från medlemsavgifter och projekt är vi direkt beroende av medel via dessa anslag. Det handlar inte om stora pengar i den totala budgeten, men de är livsavgörande för många av oss i konsumentrörelsen.

Att avstå från satsningar på konsumentpolitiken leder till fler felaktiga köp, fler som hamnar i skuldfällan, större möjligheter för bedragare, och det blir svårare och trögare för oss konsumenter att vara en del av både den gröna och den digitala omställningen.

Ideella organisationer kan, till skillnad från myndigheter, agera snabbt, utmana normer och strukturer och med sin demokratiska förankring och sitt medlemstryck driva på utvecklingen genom ett bottom-up-initiativ.

Ideella organisationer är på det lokala planet ett viktigt stöd för konsumenterna, särskilt de utsatta. Genom lokal samverkan kan den kommunala konsumentväglednings fördjupade stöd, kontinuitet och oberoende förstärkas av den frivilliga rörelsens insatser.

Ideella organisationer har stora möjligheter att vara en stark kraft och skapa motbilder mot reklam och konsumtionsmönster som motverkar en hållbar utveckling. På ett målgruppsanpassat sätt kan vi guida allmänheten till mer hållbara val. Vi kan också vara en vakthund mot myndigheter och politiker samt agera marknadsbevakare genom våra medlemmar och nätverk.

Det är hög tid för en rejäl satsning på konsumentrörelsen. I höstens budgetproposition anser vi att det finns mycket goda skäl för ökning av stödet till konsumentorganisationerna.

*Antaget på Sveriges Konsumenters årsmöte den 25 april 2022.
Sveriges Konsumenters 19 medlemsorganisationer:*

1,6 miljonerklubben	ABF
Djurskyddet Sverige	Fritidsodlingens Riksorganisation
Funktionsrätt Sverige	Föreningen Äkta vara
Hyresgästföreningen	Jagvillhabostad.nu
Konsumentvägledarnas förening	LO
Medveten Konsumtion	PRO
Resenärerna	Reumatikerförbundet
SIOS, Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige	SKPF Pensionärerna
SPF Seniorerna	Svenska Djurskyddsföreningen
Vi Konsumenter	